

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Cofnodion y cyfarfod rhithiol a gynhaliwyd ar 9 Mawrth, 2021

YN BRESENNOL: Cynghorydd Margaret Murley Roberts (Cadeirydd)
Cynghorydd Glyn Haynes (Is-Gadeirydd)

Y Cynghorwyr R Dew, John Griffith, Richard Griffiths,
K P Hughes, T LI Hughes MBE, Vaughan Hughes,
Llinos Medi Huws, A M Jones, Carwyn Jones,
Richard Owain Jones, G O Jones, R LI Jones,
Cynghorydd R.Meirion Jones, Alun W Mummery, Bryan Owen,
R G Parry OBE FRAGS, Dylan Rees, Alun Roberts,
Dafydd Roberts, J A Roberts, Nicola Roberts, P S Rogers,
Dafydd Rhys Thomas, Ieuan Williams a Robin Williams

WRTH LAW: Prif Weithredwr,
Dirprwy Brif Weithredwr,
Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro,
Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151,
Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc,
Cyfarwyddwr Dros Dro y Gwasanaethau Cymdeithasol,
Pennaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo,
Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) a Thrawsnewid,
Pennaeth Gwasanaethau Tai,
Pennaeth Gwasanaethau Democraidaidd,
Pennaeth Dros Dro Rheoleiddio a Datblygu Economaidd,
Rheolwr Sgriwtini (AD),
Swyddog Pwyllgor (MEH).

**HEFYD YN
BRESENNOL:** Neb

YMDDIHEURIADAU: Y Cynghorwyr Eric Wyn Jones

1. COFNODION

Cadarnhawyd bod cofnodion cyfarfodydd canlynol y Cyngor Sir yn gywir:-

- 8 Rhagfyr, 2020
- 2 Chwefror, 2021 (Arbennig)

2. DATGANIADAU O DDIDDORDEB

Bu i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth ddatgan diddordeb personol yn Eitem 13 – Datganiad Polisi Tâl ac nid oeddent yn bresennol yn y cyfarfod yn ystod unrhyw drafodaeth na phleidlais yn dilyn hynny.

Bu i'r Cynghorydd R Meirion Jones ddatgan diddordeb personol personol sy'n rhagfarnu yn Eitem 13 – Datganiad Polisi Tâl ac nid oedd yn bresennol yn y cyfarfod yn ystod unrhyw drafodaeth na phleidlais yn dilyn hynny.

Bu i'r Cynghorydd Ieuan Williams ddatgan diddordeb personol personol sy'n rhagfarnu yn Eitem 10 – Cyllideb 2021/2022 ac nid oedd yn bresennol yn y cyfarfod yn ystod unrhyw drafodaeth na phleidlais yn dilyn hynny.

3. I DDERBYN UNRHYW GYHOEDDIADAU GAN Y CADEIRYDD, ARWEINYDD Y CYNGOR NEU'R PRIF WEITHREDWR.

Gwnaeth y Cadeirydd y cyhoeddiadau canlynol:-

- Dymunodd y Cadeirydd ddiolch i staff y Cyngor am eu hymrwymiad parhaus i gynnal gwasanaethau'r Cyngor yn ystod y cyfnod anodd a heriol ers y pandemig.
- Estynnwyd llongyfarchiadau i Mr George North sydd bellach wedi derbyn ei ganfed gap i Gymru.
- Estynnwyd dymuniadau gorau i Mrs Judith Thomas, Rheolwr Gwasanaethau Cyfieithu, yn dilyn ei hymddeoliad diweddar ar ôl nifer o flynyddoedd o wasanaeth fel cyfieithydd ac fel rhan o'r tîm sy'n cefnogi Pwyllgorau'r Cyngor.

* * * * *

- Estynnwyd cydymdeimlad i Mr Fôn Roberts, Cyfarwyddwr Dros Dro Gwasanaethau Cymdeithasol yn dilyn marwolaeth ei dad yn ddiweddar.
- Estynnwyd cydymdeimlad i deuluoedd a ffrindiau'r rhai sydd wedi colli aelodau o'r teulu oherwydd y pandemig.
- Estynnwyd cydymdeimlad i unrhyw Aelod o'r Cyngor neu Staff a oedd wedi dioddef profedigaeth.

4. CWESTIYNAU A DDERBYNIWYD YN UNOL Â RHEOL 4.1.12.4 O'R CYFANSODDIAD.

Cyflwynwyd rhybudd o'r cwestiwn canlynol gan y Cynghorydd Robert Ll Jones i Arweinydd y Cyngor:-

'Rydym bellach yn gweld gostyngiad sylweddol yn y traffig nwyddau sy'n mynd a dod i Ddilyn drwy Borthladd Caergybi.

Mae nifer o wahanol resymau yn cael eu rhoi am hyn ac mae'n rhaid i ni fel Cyngor Sir fod yn bryderus a chael ein gweld i fod yn gwneud popeth y gallwn er mwyn cefnogi'r ddau gwmni llongau a'u gweithlu.

Allwch chi hysbysu'r Llongwyr lleol a thrigolion Caergybi ac Ynys Môn beth yn union yr ydym ni fel Cyngor wedi ei wneud er mwyn ymgysylltu â'n Haelod Cynulliad a'n Aelod Seneddol er mwyn sicrhau eu bod yn gwneud popeth posibl er mwyn helpu ein porthladd i gynyddu'r llif traffig drwy Gaergybi.

Mae hon yn sefyllfa ddifrifol iawn a does dim amheuaeth bod Gweithredwyr Porthladdoedd eraill yn y DU a Ffrainc yn gwneud popeth o fewn eu gallu i sicrhau bod ein traffig yn mynd

trwy eu porthladdoedd nhw a bydd eu hawdurdodau lleol nhw yn gwneud popeth o fewn eu gallu i'w hannog nhw i wneud hynny.'

Dywedodd Arweinydd y Cyngor fod cyfarfodydd rheolaidd yn cael eu cynnal gyda'r Aelod Cynulliad a'r Aelod Seneddol i drafod y pryderon am yr Ynys. Nododd fod trafodaethau ynglŷn â Phorthladd Caergybi wedi'u cynnal dros nifer o flynyddoedd a'i bod, fel Arweinydd, wedi codi'r mater yng nghyfarfodydd CLILC, sef fod angen cefnogi awdurdodau lleol sydd â Phorthladdoedd o fewn eu hawdurdod. Dywedodd hefyd fod disgwyl y byddai oedi wedi bod o ran traffig ym Mhorthladd Caergybi ond mae'n amlwg bod llif y traffig wedi lleihau. Dywedodd yr Arweinydd ei bod wedi gofyn am gyfarfodydd gyda Gweinidogion Llywodraeth Cymru ynglŷn â Phorthladd Caergybi a bod trafodaethau wedi'u cynnal gyda Mr Jeremy Miles AS, Mr Ken Skates AS, Ms Julie James AS a Ms Leslie Griffiths AS. Dywedodd hefyd fod trafodaeth wedi'i chynnal gyda Llywodraeth Iwerddon i rannu profiadau o ran Awdurdod y Porthladd a bod Swyddogion o'r Cyngor hefyd yn cyfarfod yn rheolaidd â Llywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU a swyddogion Llywodraeth Iwerddon ynghyd ag Awdurdod y Porthladd. Mae trafodaethau'n cael eu cynnal ynglŷn â dynodiad porthladd di-dreth/treth is ar gyfer Porthladd Caergybi ac mae'r 5 awdurdod lleol arall yng Ngogledd Cymru wedi cefnogi hyn i sicrhau budd economaidd i Ogledd Cymru gyfan.

Diolchodd y Cyngorydd R LI Jones i Arweinydd y Cyngor am y gwaith a wnaed o ran Porthladd Caergybi. Dywedodd ei bod yn ymddangos bod cerbydau nwyddau trwm yn osgoi teithio o Iwerddon i Gaergybi oherwydd dogfennau ac nad yw cludwyr nwyddau am gario llwythi cymysg. Gofynnodd i'r Pwyllgor Gwaith ddangos eu bod yn gweithio i fynd i'r afael â cholli traffig drwy Borthladd Caergybi o ganlyniad i Brexit. Mewn ymateb dywedodd yr Arweinydd fod 96% o waith papur cludo nwyddau sy'n dod drwy Borth Caergybi yn dderbyniol a gellir ymdrin â'r 4% o waith papur sy'n weddill mewn llai na hanner awr.

5. CYFLWYNO DEISEBAU

Ni dderbyniwyd unrhyw ddeisebau.

6. RHYBUDD O GYNNIG YN UNOL Â RHEOL 4.1.13 .1 Y CYFANSODDIAD

Derbyniwyd - y Rhybudd o Gynnig isod gan y Cyngorydd Robert LI Jones:-

'Mae dyletswydd ar ein Cyngor i gadw at Ddatganiad Dulyn ar Ddinasoedd a Chymunedau sy'n Ystyrio o Oedran yn Ewrop 2013 er mwyn hyrwyddo ymwybyddiaeth y cyhoedd o bobl hŷn yn y gymuned ac i sicrhau bod eu pryderon yn cael sylw a'u bod yn cael cyfle i rywun wrando arnynt. Mae gan Ynys Môn un o'r poblogaethau hŷn mwyaf yng Nghymru ac mae eu cyfraniad i economi Ynys Môn yn bwysig iawn.

Mae gennym Fforwm Pobl Hŷn ar Ynys Môn ac nid ydynt erioed wedi derbyn cyflwyniad gan yr Adran Economaidd na'r Adran Gynllunio ar ddatblygiadau mawr megis Wylfa, Coedwig Penrhos, y datblygiad mawr ym Marina Caergybi na datblygiad Tŷ Mawr yn Llanfairpwll.

Rwy'n gofyn i hyn gael ei wneud yn rhywbeth gorfodol a bod cyflwyniad yn cael ei roi ar bob datblygiad mawr er mwyn sicrhau bod eu llais yn cael ei glywed pan ddaw hi at benderfyniadau am fannau agored a'r posibilrwydd o ddinistr amgylcheddol.

Mae manau agored a manau cerdded yn ein trefi a chefn gwlad mor bwysig i ni gyd ond yn enwedig i'n trigolion oedrannus ac anabl.

Mewn ymateb, dywedodd Deilydd Portffolio Cynllunio fod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn gosod dyletswydd ar gyrff cyhoeddus i gyflawni ei ddyletswyddau datblygu cynaliadwy sy'n gwella lles cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r system gynllunio'n cyfrannu drwy gyflawni ei dyletswyddau o ran y 'pum ffordd o weithio' a geir yn y Ddeddf. Mae angen ystyried y rhain: cynnwys; cydweithio; integreiddio; atal; a ffactorau hirdymor. Mae'r ystyriaethau hyn yn rhan annatod o'r system gynllunio ac mae ymgysylltu, cynnwys ac ymgynghori â holl aelodau'r gymuned yn elfen allweddol a chanolog o arferion a gweithdrefnau cynllunio, ar y lefel strategol wrth lunio polisi cynllunio a'r lefel leol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio unigol, beth bynnag fo'u graddfa. Mae hyn yn sicrhau nad oes unrhyw grŵp neu aelodau penodol o gymdeithas naill ai'n cael eu ffafrio ac na wahaniaethir yn eu herbyn fel bod datblygiadau newydd yn creu cymunedau cydlynol, teg a gwydn sy'n diwallu anghenion pawb, beth bynnag fo'u hoedran.

Llywodraeth Cymru sy'n gwneud gofynion statudol ar gyfer cyhoedduswydd ac ymgynghori ar faterion cynllunio ac nid oes gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol unrhyw bwerau i orfodi fel arall. Neilltuir cryn amser, ymdrech ac adnoddau eisoes nid yn unig i fodloni, ond i ragori ar y gofynion statudol gofynnol hyn. Er gwaethaf yr uchod, nid oes unrhyw dystiolaeth i awgrymu bod yr henoed yn cael eu heithrio mewn unrhyw ffordd gan y trefniadau presennol, yn wir gellid dadlau y byddai canolbwyntio'n benodol ar un grŵp o gymdeithas yn dangos ffafriaeth ar draul eraill. Mae anawsterau ymarferol hefyd wrth ddiffinio'r hyn a fyddai'n gyfystyr â 'datblygiad mawr' ar draws y cymunedau amrywiol ar Ynys Môn e.e. gellid dehongli 'datblygiad bach' yn un o'r prif drefi fel 'datblygiad mawr' gan gymunedau llai yr ynys. Mae hyn yn anochel yn arwain at bryderon ynghylch cysondeb a thegwch. Dywedodd Deilydd Portffolio Cynllunio na allai gefnogi'r cynnig.

Cyfeiriodd y Cyngorydd R LI Jones at ohebiaeth a dderbyniodd gan Arweinydd Heneiddio'n Dda Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru a ofynnodd i Arweinydd y Cyngor a'r Prif Weithredwr gyfarfod Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru i drafod y dull sy'n ystyriol o oedran gan ei bod yn ymwybodol o'r ffocws ataliol y mae'r Cyngor yn gweithio tuag ato. Dywedodd mai ei Hysbysiad o Gynnig yw tynnu sylw at anghenion poblogaeth oedranus yr Ynys a dangos i awdurdodau lleol eraill benderfyniad y Cyngor i gryfhau deddfwriaeth ar Ddatganiad Dulyn er mwyn sicrhau bod pob penderfyniad cynllunio sy'n effeithio ar yr amgylchedd yn ystyriol o oedran a'n bod yn ymgynghori â'r henoed ac yn gwrandao arnynt.

Mewn ymateb, dywedodd Arweinydd y Cyngor ei bod yn cyfarfod Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru yn rheolaidd a nododd y gall pob person ar yr Ynys ymateb i wasanaethau a gynigir gan y Cyngor.

Yn y bleidlais a ddilynodd PENDERFYNWYD na ddylid cadarnhau'r cynnig.

7. RHEOLI TRYSORLYS - ADOLYGIAD CANOL BLWYDDYN 2020/21

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Adran 151 fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 14 Rhagfyr 2020 i'r Cyngor ei dderbyn.

PENDERFYNWYD derbyn Adroddiad Adolygu Canol Blwyddyn Rheoli'r Trysorlys 2020/21.

8. DATGANIAD AR STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS 2021/22

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 1 Mawrth 2021 i'r Cyngor ei dderbyn.

Holodd y Cynghorydd Aled M Jones am y dyraniad ariannol a'r grantiau a gynigir gan Lywodraeth Cymru ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol. Mewn ymateb, dywedodd Deilydd Portffolio Cyllid fod Grantiau'n cael eu rhoi gan Lywodraeth Cymru ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol a'i bod yn anodd rhagweld y swm a dderbynnir. Dywedodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 ei fod yn dibynnu ar yr adnoddau ariannol sydd gan Lywodraeth Cymru ar gael i'w dosbarthu i awdurdodau lleol a bod yr arian fel arfer yn cael ei roi drwy fformiwla i'r 22 awdurdod lleol yng Nghymru. Mae rhywfaint o grantiau'n cael eu dynodi ar gyfer prosiectau penodol o fewn awdurdodau lleol ac mae Llywodraeth Cymru yn gwahodd awdurdodau lleol i anfon ceisiadau grant ar gyfer grantiau o'r fath ac i wario'r grantiau o fewn y flwyddyn ariannol. Dywedodd hefyd fod grantiau wedi eu derbyn dros y ddwy flynedd ddiwethaf tuag at gynnal a chadw ysgolion a oedd yn dod i £1m.

PENDERFYNWYD cymeradwyo Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2021/22.

9. STRATEGAETH GYFALAF A RHAGLEN GYFALAF 2021/22 I 2023/24

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 1 Mawrth 2021 i'r Cyngor ei dderbyn.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r Strategaeth Gyfalaf a'r Rhaglen Gyfalaf 2021/22 i 2023/24.

10. CYLLIDEB 2021/22

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 1 Mawrth 2021 i'r Cyngor ei dderbyn.

Cyflwynodd Deilydd Portffolio Cyllid gynigion y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y Gyllideb Refeniw a'r Dreth Gyngor ddilynol ar gyfer 2021/22, Strategaeth Ariannol Tymor Canolig y Cyngor wedi'i diweddarau a'r defnydd o unrhyw arian untro i gefnogi'r gyllideb - eitemau 10 (a) i (ch) o fewn yr Agenda. Dywedodd fod hon wedi bod yn flwyddyn anodd oherwydd y pandemig a dymunodd ddiolch i'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 a'i staff am eu gwaith. Pan gafodd ei benodi'n Ddeilydd Portffolio Cyllid yn 2019, dywedodd mai ei flaenoriaeth oedd mynd i'r afael â chronfeydd wrth gefn y Cyngor. Cyfeiriodd at adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru ym mis Gorffennaf 2019 a nododd fod y duedd ddiweddar i leihau balans y gronfa gyffredinol yn anghynaliadwy ac yn cynyddu'r angen i'r Cyngor gyflawni arbedion cylchol. Cydnabyddir bod hon yn risg gan y Swyddog Adran 151 a'r Cyngor a dderbynnir bod angen cyllideb fwy hirdymor ar gyfer ailgyflenwi cronfeydd wrth gefn. Fel Deilydd Portffolio, roedd yn falch o adrodd bod cronfeydd wrth gefn y Cyngor bellach mewn sefyllfa well ac mae'n amserol sicrhau bod cyllideb y Cyngor yn cael ei gosod yn ddoeth i drigolion yr Ynys. Y cynnig cychwynnol oedd cynyddu'r Dreth Gyngor 3.75% ond ar ôl ymgynghori â thrigolion yr Ynys a chael rhagor o arian gan Lywodraeth Cymru, argymhellwyd y dylid cynyddu'r Dreth Gyngor 2.75% er mwyn cydbwysu cyllideb y Cyngor. Y cynnydd hwn yn y dreth gyngor fydd yr isaf yng Ngogledd Cymru a'r ail isaf yng Nghymru.

Dywedodd y Cynghorydd G O Jones fod Cyngor Gwynedd hefyd wedi derbyn cyllid pellach gan Lywodraeth Cymru yn ddiweddar ond ei fod wedi penderfynu peidio â lleihau eu cynnydd arfaethedig yn y dreth gyngor oherwydd risgiau posibl. Mewn ymateb, dywedodd Deilydd Portffolio Cyllid fod Llywodraeth Cymru wedi derbyn dyraniad grant tuag at Dechnoleg Gwybodaeth. Y bwriad oedd gwario £300k ar lyfrau chrome i ddisgyblion yn y flwyddyn ariannol 2021/22, ond penderfynodd y Pwyllgor Gwaith ariannu'r gwaith o brynu'r llyfrau chrome o'r dyraniad grant gan Lywodraeth Cymru. Dywedodd hefyd fod

Llywodraeth Cymru wedi derbyn dyraniad grant o Gronfa'r Economi Gylchol i brynu cerbydau fel rhan o'r Contract Casglu Gwastraff. Bydd hyn yn golygu y bydd yn rhaid i'r Awdurdod fenthycu llai wrth brynu'r cerbydau. Mae'r dyraniadau grant hyn yn cyfateb i arbediad o 1% o fewn y dreth gyngor.

Cyfeiriodd y Cynghorydd Peter Rogers at Ystâd David Hughes a'r angen i gefnogi pobl ifanc yn ariannol fel y'i nodir yn y bwriad gwreiddiol o sefydlu'r gronfa. Mewn ymateb, dywedodd Deilydd Portffolio Cyllid fod y cymorth ariannol gan Ystâd David Hughes yn cael ei ddsbarthu o fewn Ysgolion Uwchradd yr Ynys a bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod a gynhelir ar 22 Mawrth 2021 ar y mater hwn.

Cyflwynwyd diwygiad i'r gyllideb gan y Cynghorydd Bryan Owen, ar ran Plaid Annibynnol Ynys Môn, i gynnig bod cynnydd cyfradd Treth y Cyngor yn cael ei bennu ar 2% gyda'r diwygiadau canlynol i'r Cyllidebau:-

- £150,000 i ddod allan o'r Parc Eco (Parc Adfer) sydd â thua £911,000 yn y cyfrif ar hyn o bryd;
- £75,000 o gyllid Wylfa sy'n oddeutu £675,000 rhwng 3 chyfrif;
- £75,000 o'r gronfa wrth gefn sydd â thua £365,000 yn y cyfrif.

Byddai hyn gyda Chynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn darparu'r £308,000 sydd ei angen fel y gellid pennu cynnydd Treth y Cyngor 2021/22 ar 2%.

Mynegodd y Cynghorydd Bryan Owen fod trigolion yr Ynys wedi wynebu cyfnod ansicr gyda phobl yn colli eu gwaith ac yn wynebu caledi. Dywedodd hefyd fod trigolion oedrannus yn ei chael hi'n anodd talu'r cynnydd parhaus yn y dreth gyngor ac eleni byddan nhw'n gorfod talu am wasanaeth casglu'r Bin Gwyrdd. Dywedodd y Cynghorydd Owen ymhellach fod 88% o'r ymatebwyr, yn dilyn yr ymgynghoriad cyhoeddus ar y gyllideb, wedi mynegi nad ydynt am weld cynnydd yn y dreth gyngor eleni a chynigiodd y dylid gosod cynnydd y Dreth Gyngor ar 2%.

Eiliodd y Cynghorydd R LI Jones y gwelliant i'r gyllideb.

Dywedodd Aelod Portffolio Cyllid, os bydd yr Awdurdod yn parhau i wario o'r cronfeydd wrth gefn, y bydd yn arwain at orfod cydbwysu a sicrhau'r cronfeydd wrth gefn yn y flwyddyn ganlynol. Nododd fod cael cronfeydd digonol wrth gefn yn caniatáu i'r Cyngor fod mewn sefyllfa i ddylanwadu ar gyfleoedd arian cyfatebol. Gwelwyd hyn yn ddiweddar gyda Llywodraeth Cymru yn cynnig £1.85m tuag at uned ddiwydiannol fach yng Nghaergybi a Llangefni, yn amodol ar gyfraniad yr awdurdod o £150k tuag at y prosiect. Nododd, os oes angen cymorth ar drigolion yr Ynys i dalu'r dreth gyngor, y gallant wneud cais drwy Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor.

Mynegodd y Cynghorydd A M Jones y bydd trigolion Ynys Môn yn wynebu talu am y tro cyntaf am Gasgliad Bin Gwyrdd a bod premiwm o 100% ar gartrefi gwag sydd hefyd yn effeithio ar rai trigolion; mae'r Cyngor yn delio ag ad-daliad treth y cyngor pan fydd yr eiddo yma'n newid i ardrethi busnes. Er ei fod yn croesawu'r cyfleoedd arian cyfatebol ar gyfer uned ddiwydiannol fach yng Nghaergybi a Llangefni, dywedodd fod angen uned ddiwydiannol fach yn Amlwch hefyd. Nododd y byddai rhyddhau arian o'r cronfeydd wrth gefn fel y'u nodir yn y diwygiad i'r gyllideb yn cyfateb i gynnydd o 2% yn y Dreth Gyngor. Dywedodd ymhellach fod y rhan fwyaf o'r Cynghorau Cymuned wedi penderfynu peidio â chynyddu eu praesept eleni oherwydd y caledi sydd wedi'i wynebu oherwydd y pandemig. Dywedodd y Cynghorydd Jones fod tanwariant o £1.8 o fewn y gyllideb, bod cronfeydd wrth gefn y Cyngor yn ddigonol ac y gall yr Awdurdod ymdopi â gostyngiad yn y dreth gyngor o 2.75% i 2%.

Dywedd Deilydd Portffolio Cyllid fod angen cronfeydd digonol wrth gefn i fynd i'r afael ag unrhyw angen am gyllid brys yn y dyfodol. Nododd fod atgyfeiriadau i'r Gwasanaethau Plant wedi gweld gostyngiad sylweddol yn ystod cyfnod y pandemig ond mae'n amhosibl rhagweld a fydd yr atgyfeiriadau hyn yn cynyddu pan fydd y cyfyngiadau symud yn llacio. Dywedodd Deilydd y Portffolio fod tanwariant o fewn y gyllideb eleni ond rhaid cydnabod mai Chwarter 3 yw'r amcangyfrif ar gyfer y gyllideb ar hyn o bryd ac y gallai'r sefyllfa newid o fewn Chwarter 4. Nododd ymhellach fod arian cyfatebol Llywodraeth Cymru yn benodol ar gyfer uned ddiwydiannol fach yn Llangedfni a Chaergybi.

Dywedd Deilydd Portffolio Cyllid ymhellach y penderfynwyd cadw'r tâl am y Casgliad Bin Gwyrdd ar wahân yn y gyllideb gan y bydd yn caniatáu i drigolion yr Ynys ddewis a ydynt yn dymuno talu am y gwasanaeth neu fynd â'u gwastraff gwyrdd i'r canolfannau ailgylchu neu gompostio'r gwastraff gwyrdd yn eu gerddi.

Gofynnodd y Cynghorydd Bryan Owen beth oedd cyfanswm y cronfeydd wrth gefn o fewn cyllideb y Cyngor. Mewn ymateb, dywedodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fod cyfanswm y cronfeydd ariannol cyffredinol ar ddechrau'r flwyddyn ariannol yn dod i gyfanswm o £7.06m. Mae cyfanswm o £85k wedi'i ddefnyddio o'r cronfeydd wrth gefn yn ystod y flwyddyn ariannol. Dywedodd, er bod disgwyl y bydd tanwariant ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, lefel y cronfeydd cyffredinol wrth gefn wedi gostwng ar ddiwedd 2020/21.

Yn y bleidlais a ddilynodd, PENDERFYNWYD:-

- **Cymeradwyo'r gyllideb gyfalaf ar gyfer 2021/22**
- **Derbyn y Penderfyniadau drafft ar y Dreth Gyngor fel y nodwyd yn (c) ar yr Agenda.**

1. PENDERFYNWYD

- (a) Yn unol ag argymhellion y Pwyllgor Gwaith, mabwysiadu Cyllideb 2021/22 yn Adran 9, fel Strategaeth Gyllidebol o fewn yr ystyr a roddir gan y Cyfansoddiad, a chadarnhau ei bod yn dod yn rhan o fframwaith y gyllideb ac eithrio ffigurau a ddisgrifir fel rhai cyfredol.
- (b) Yn unol ag argymhellion y Pwyllgor Gwaith, mabwysiadu cyllideb referniw ar gyfer 2021/22 fel y dangosir yn Nhabl 4, Adran 9 o Adroddiad Cyllideb 2021/22 Atodiad 1 ac Atodiad 3.
- (c) Yn unol ag argymhellion y Pwyllgor Gwaith, mabwysiadu cyllideb gyfalaf fel y dangosir yn adroddiad Adroddiad Cyllideb Gyfalaf 2021/22.
- (ch) Dirprwyo pŵer i'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 wneud addasiadau rhwng penawdau yn y Gyllideb Arfaethedig Derfynol 2021/22 yn Atodiad 3 er mwyn gweithredu penderfyniadau'r Cyngor. Hefyd, dirprwyo pŵer i'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 drosglwyddo hyd at £50k yr eitem o'r gronfa wrth gefn gyffredinol. Bydd angen i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo unrhyw eitem sy'n fwy na £50k cyn gwneud unrhyw drosglwyddiad o'r gronfa wrth gefn gyffredinol.
- (d) Dirprwyo pwerau i'r Pwyllgor Gwaith, ar gyfer y flwyddyn ariannol 2021/22, drosglwyddo cyllidebau rhwng penawdau fel a ganlyn:-
 - (i) pwerau diderfyn i wario pob pennawd cyllidebol yn Atodiad 3 Cyllideb Arfaethedig Derfynol 2021/22 yn erbyn pob gwasanaeth unigol, ar y gwasanaeth perthnasol;

- (ii) pwerau i gymeradwyo'r defnydd o'r arian wrth gefn a glustnodwyd a rhai gwasanaeth i gyllido cynigion gwariant untro sy'n cyfrannu tuag at gyflawni amcanion y Cyngor a gwella gwasanaethau;
 - (iii) pwerau i drosglwyddo o'r ffynonellau incwm newydd neu uwch.
- (dd) Dirprwyo pwerau i'r Pwyllgor Gwaith, mewn perthynas â blwyddyn ariannol 2021/22 ac ar gyngor y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau), ryddhau hyd at £250k o falansau cyffredinol i ddelio â blaenoriaethau sy'n codi yn ystod y flwyddyn.
- (e) Dirprwyo'r pwerau canlynol i'r Pwyllgor Gwaith mewn perthynas â'r cyfnod hyd at 31 Mawrth 2022:-
- (i) pwerau i wneud ymrwymadau newydd o gyllidebau refeniw y dyfodol hyd at y symiau a nodir ar gyfer Blaenoriaethau Newydd yn y Cynllun Ariannol Tymor Canol;
 - (ii) y pwerau a'r ddyletswydd i baratoi cynlluniau i gyflawni arbedion cyllidebol refeniw fel yr awgrymir yn y Cynllun Ariannol Tymor Canol;
 - (iii) pwerau i drosglwyddo cyllidebau rhwng prosiectau cyfalaf yn yr adroddiad Cyllideb Cyfalaf 2021/22 ac ymrwymo adnoddau yn y blynyddoedd dilynol gan gydymffurfio gyda'r fframwaith cyllidebol.
- (f) Pennu a chymeradwyo'r dangosyddion darbodus a rhai'r trysorlys sy'n amcangyfrifon a therfynau am 2021/22 ymlaen fel sy'n ymddangos yn yr adroddiad Datganiad ar Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2021/22.
- (ff) Cymeradwyo'r Datganiad ar Strategaeth Rheoli'r Trysorlys am 2021/22 a'r Strategaeth Cyfalaf 2021/22.
- (g) Cadarnhau bod eitemau 1(b) i (ff) yn dod yn rhan o fframwaith y gyllideb.
2. **PENDERFYNWYD** mabwysiadu a chadarnhau i bwrpas y flwyddyn ariannol 2021/22 benderfyniad y Cyngor Sir a gynhaliwyd ar 10 Mawrth 1998, bod y Cyngor Sir yn pennu lefel y disgownt sy'n gymwys i'r Dosbarth penodedig A a Dosbarth penodedig B o anheddau dan Adran 12 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (a ddiwygiwyd), a ddisgrifir gan Rheoliadau'r Dreth Gyngor (Dosbarthau Rhagnodedig ar Anheddau) (Cymru) 1998, fel a ganlyn:-
Dosbarth Penodedig A	Dim Disgownt
Dosbarth Penodedig B	Dim Disgownt
3. **PENDERFYNWYD** mabwysiadu a chadarnhau i bwrpas y flwyddyn ariannol 2021/22 benderfyniad y Cyngor Sir a gynhaliwyd ar 6 Mawrth 2007 bod y Cyngor Sir yn pennu lefel disgownt sy'n gymwys i Ddosbarth penodedig C o anheddau dan Adran 12 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (a ddiwygiwyd), a ddisgrifir gan y Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor) a'r Dreth Gyngor (Dosbarthiadau Rhagnodedig ar Anheddau) (Cymru) (Diwygiad) 2004, fel a ganlyn:-
Dosbarth Penodedig C	Dim Disgownt
4. **PENDERFYNWYD** datgymhwyso unrhyw ddisgownt(iau) a ganiatawyd i anheddau gwag tymor hir ac anheddau a ddefnyddir yn achlysurol (a elwir fel arfer yn ail gartrefi) ac i amrywio penderfyniad y Cyngor llawn a wnaed ar 28 Chwefror 2018 a gwneud cais am y flwyddyn ariannol 2021/22 swm uwch o'r Dreth Gyngor (a elwir yn breimiwm y Dreth Gyngor) o 100% o gyfradd safonol y Dreth Gyngor ar gyfer anheddau gwag hirdymor ac ar gyfer anheddau a ddefnyddir o bryd i'w gilydd (a elwir fel arfer yn ail gartrefi) i gymhwyso swm uwch o Dreth Gyngor (a elwir yn breimiwm y Dreth Gyngor) o 35% o dan Adrannau 12A a 12B o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 fel y'i mewnosodwyd gan Adran 139 o Ddeddf Tai (Cymru 2014).
5. Nodi bod y Cyngor yn ei gyfarfod ar 28 Chwefror 1996 wedi penderfynu na fydd yn trin unrhyw gostau a wynebwr gan y Cyngor mewn rhan o'i ardal nac wrth dalu unrhyw ardoll neu ardoll

arbennig fel costau arbennig a bod y penderfyniadau i barhau mewn grym hyd oni fyddant yn cael ei diddymu'n benodol.

- 5.** Y dylid nodi bod y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 30 Tachwedd 2020 wedi cymeradwyo'r symiau a gyfrifwyd gan Gyngor Sir Ynys Môn fel sylfaen y Dreth Gyngor ar gyfer 2021/22 a nodi ymhellach bod y Cyngor llawn yn ei gyfarfod ar 11 Rhagfyr 2018 wedi cymeradwyo y bydd y Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn lleol yn parhau fel y mae am y blynyddoedd dilynol oni bai ei fod wedi'i ddiwygio'n sylweddol. Nodwyd hefyd fod y Cyngor llawn yn ei gyfarfod ar 28 Chwefror 2018 wedi mabwysiadu a chymeradwyo Polisi Dewisol y Dreth Gyngor lleol dan Adran 13A Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 gan ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith y pŵer i ddirymu, ailddeddfu ac/neu ddiwygio'r Polisi. Diwygiodd y Pwyllgor Gwaith y Polisi hwn ar 26 Tachwedd 2018.
- 6.** Yn ei gyfarfod ar 30 Tachwedd 2020, penderfynodd y Pwyllgor Gwaith, yn unol â Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 a Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor)(Cymru) 1995 (SI1995/2561) fel y'i diwygiwyd gan SI1999/2935 a Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor) a'r Dreth Gyngor (Dosbarthiadau Rhagnodedig ar Anheddau)(Cymru)(Diwygiad) 2004, a'r Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor)(Cymru)(Diwygiad) 2016, gymeradwyo'r symiau a gyfrifwyd gan Gyngor Sir Ynys Môn fel ei sail dreth ac ar gyfer rhannau o'r ardal, am y flwyddyn 2021/22, fel a ganlyn:-
- a)** **31,548.20** yw'r swm a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith fel sylfaen y dreth gyngor Cyngor Sir Ynys Môn am y flwyddyn.
- b)** Y rhannau o ardal y Cyngor, sef y symiau a gyfrifwyd gan y Pwyllgor Gwaith fel y sylfaen ar gyfer treth gyngor Cyngor Sir Ynys Môn am y flwyddyn ar gyfer anheddau yn y rhannau hynny o'i ardal lle mae un neu fwy o eitemau arbennig yn berthnasol, yw fel a ganlyn:-

Ardaloedd Cynghorau Cymuned/Tref Ardaloedd Cynghorau Cymuned/Tref	Sylfaen y Dreth 2021/22
Amlwch	1,519.66
Biwmares	1,081.50
Caergybi	3,990.91
Llangefni	1,976.50
Porthaethwy	1,478.06
Llanddaniel-fab	381.29
Llanddona	385.84
Cwm Cadnant	1,159.87
Llanfair Pwllgwyngyll	1,331.84
Llanfihangel Ysgeifiog	693.53
Bodorgan	464.26
Llangoed	653.68
Llangristiolus a Cherrig Ceinwen	629.11
Llanidan	415.21
Rhosyr	1,025.44
Penmynydd	246.78
Pentraeth	579.06
Moelfre	621.39
Llanbadrig	683.74
Llanddyfnan	503.92
Llaneilian	580.02
Llanerch-y-medd	529.34

Ardaloedd Cyngorau Cymuned/Tref Ardaloedd Cyngorau Cymuned/Tref	Sylfaen y Dreth 2021/22
Llaneugrad	184.19
Llanfair Mathafarn Eithaf	1,850.63
Cylch y Garn	400.30
Mechell	556.99
Rhos-y-bol	479.47
Aberffraw	306.84
Bodedern	427.24
Bodffordd	426.65
Trearddur	1,271.33
Tref Alaw	266.44
Llanfachraeth	226.29
Llanfaelog	1,270.30
Llanfaethlu	270.72
Llanfair-yn-Neubwll	589.19
Y Fali	1,009.83
Bryngwran	359.06
Rhoscolyn	358.31
Trewalchmai	363.47
Cyfanswm y Sylfaen Dreth	31,548.20

8. Bod y symiau canlynol bellach yn cael eu cyfrifo gan y Cyngor ar gyfer y flwyddyn 2021/22, yn unol ag Adrannau 32 i 36 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992:-
- a) £207,033,447 sef cyfanswm y symiau y mae'r Cyngor yn eu hamcangyfrif ar gyfer yr eitemau a nodir yn Adran 32(2)(a) i (d) o'r Ddeddf.
 - b) £58,306,184 sef cyfanswm y symiau y mae'r Cyngor yn eu hamcangyfrif ar gyfer yr eitemau a nodir yn Adran 32(3)(a) ac (c) o'r Ddeddf.
 - c) £148,727,263 sef y swm sy'n cyfateb i'r gwahaniaeth rhwng cyfanswm 8(a) uchod a chyfanswm 8(b) uchod, a bennwyd gan y Cyngor, yn unol ag Adran 32(4) y Ddeddf, yn gyllideb angenrheidiol ar gyfer y flwyddyn.
 - ch) £104,825,173 sef cyfanswm y symiau y mae'r Cyngor yn amcangyfrif y byddant yn daladwy yn ystod y flwyddyn i Gronfa'r Cyngor gyda golwg ar drethi annomestig a ail-ddosberthir, grant cynnal refeniw a grant arbennig, gan dynnu unrhyw swm a bennwyd yn unol ag Adran 33(3) y Ddeddf.
 - d) £ 1,391.59 sef y swm yn 8(c) uchod llai'r swm yn 8(ch) uchod, gan rannu'r cyfan â'r swm a nodir yn 7(a) uchod, a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith, yn unol ag Adran 33(1) y Ddeddf, sef swm sylfaenol y dreth gyngor am y flwyddyn.
 - dd) £ 1,607,298 sef cyfanswm yr holl eitemau arbennig y cyfeirir atynt yn Adran 34(1) o'r Ddeddf.
 - e) £ 1,340.64 sef y swm yn 8(d) uchod llai'r canlyniad a geir wrth rannu'r swm yn 8(dd) uchod â'r swm yn 7(a) uchod, a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith, yn unol ag Adran 34(2) y Ddeddf, sef swm sylfaenol y dreth gyngor am y flwyddyn ar gyfer anheddau yn y rhannau hynny o'r ardal lle na fo unrhyw eitem arbennig yn berthnasol.

		Band D cyfatebol fesul ardal gan gynnwys Cyngor Ynys Môn ac elfennau cyngor cymuned/tref
Amlwch	£	1,406.88
Biwmares	£	1,368.72
Caergybi	£	1,494.54
Llangefni	£	1,432.35
Porthaethwy	£	1,404.90
Llanddaniel-fab	£	1,368.27
Llanddona	£	1,358.55
Cwm Cadnant	£	1,368.54
Llanfair Pwllgwyngyll	£	1,383.39
Llanfihangel Ysgeifiog	£	1,370.34
Bodorgan	£	1,365.84
Llangoed	£	1,363.59
Llangristiolus a Cherrig Ceinwen	£	1,353.33
Llanidan	£	1,373.22
Rhosyr	£	1,364.67
Penmynydd	£	1,373.04
Pentraeth	£	1,363.05
Moelfre	£	1,358.64
Llanbadrig	£	1,380.87
Llanddyfnan	£	1,360.44
Llaneilian	£	1,363.05
Llanerch-y-medd	£	1,374.93
Llaneugrad	£	1,362.33
Llanfair Mathafarn Eithaf	£	1,370.70
Cylch y Garn	£	1,358.10
Mechell	£	1,358.55
Rhos-y-bol	£	1,357.29
Aberffraw	£	1,368.00
Bodedern	£	1,373.40
Bodffordd	£	1,366.38
Trearddur	£	1,368.90
Tref Alaw	£	1,365.93
Llanfachraeth	£	1,376.28
Llanfaelog	£	1,373.67
Llanfaethlu	£	1,361.88
Llanfair-yn-Neubwll	£	1,369.44
Y Fali	£	1,366.38
Bryngwran	£	1,374.03
Rhoscolyn	£	1,351.80
Trewalchmai	£	1,364.04

sef y symiau a geir trwy ychwanegu at y swm a geir yn 8(e) uchod, symiau'r eitem neu'r eitemau arbennig sy'n berthnasol i anheddau yn y rhannau hynny o ardal y Cyngor y cyfeiriwyd atynt uchod wedi'u rhannu ym mhob achos gan y swm yn 8(b) uchod, a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith yn unol ag Adran 34(3) y Ddeddf, sef symiau sylfaenol y dreth gyngor am y flwyddyn ar gyfer anheddau yn y rhannau hynny o'i ardal lle bo un eitem arbennig neu fwy'n berthnasol.

Bandiau Priso

		Treth y Cyngor fesul Band, fesul Ardal, sy'n cynnwys Cyngor Sir Ynys Môn ac elfennau/praeseptau Cyngor Cymuned/Tref								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Amlwch	£	937.92	1,094.24	1,250.56	1,406.88	1,719.52	2,032.15	2,344.79	2,813.75	3,282.71
Biwmares	£	912.48	1,064.56	1,216.64	1,368.72	1,672.88	1,977.03	2,281.19	2,737.43	3,193.67
Caergybi	£	996.36	1,162.42	1,328.48	1,494.54	1,826.66	2,158.77	2,490.89	2,989.07	3,487.25
Llangefni	£	954.90	1,114.05	1,273.20	1,432.35	1,750.65	2,068.94	2,387.24	2,864.69	3,342.14
Porthaethwy	£	936.60	1,092.70	1,248.80	1,404.90	1,717.10	2,029.29	2,341.49	2,809.79	3,278.09
Llanddaniel-fab	£	912.18	1,064.21	1,216.24	1,368.27	1,672.33	1,976.38	2,280.44	2,736.53	3,192.62
Llanddona	£	905.70	1,056.65	1,207.60	1,358.55	1,660.45	1,962.34	2,264.24	2,717.09	3,169.94
Cwm Cadnant	£	912.36	1,064.42	1,216.48	1,368.54	1,672.66	1,976.77	2,280.89	2,737.07	3,193.25
Llanfair Pwllgwyngyll	£	922.26	1,075.97	1,229.68	1,383.39	1,690.81	1,998.22	2,305.64	2,766.77	3,227.90
Llanfihangel Ysgeifiog	£	913.56	1,065.82	1,218.08	1,370.34	1,674.86	1,979.37	2,283.89	2,740.67	3,197.45
Bodorgan	£	910.56	1,062.32	1,214.08	1,365.84	1,669.36	1,972.87	2,276.39	2,731.67	3,186.95
Llangoed	£	909.06	1,060.57	1,212.08	1,363.59	1,666.61	1,969.62	2,272.64	2,727.17	3,181.70
Llangristiolus a Cherrig Ceinwen	£	902.22	1,052.59	1,202.96	1,353.33	1,654.07	1,954.80	2,255.54	2,706.65	3,157.76
Llanidan	£	915.48	1,068.06	1,220.64	1,373.22	1,678.38	1,983.53	2,288.69	2,746.43	3,204.17
Rhosyr	£	909.78	1,061.41	1,213.04	1,364.67	1,667.93	1,971.18	2,274.44	2,729.33	3,184.22
Penmynydd	£	915.36	1,067.92	1,220.48	1,373.04	1,678.16	1,983.27	2,288.39	2,746.07	3,203.75
Pentraeth	£	908.70	1,060.15	1,211.60	1,363.05	1,665.95	1,968.84	2,271.74	2,726.09	3,180.44
Moelfre	£	905.76	1,056.72	1,207.68	1,358.64	1,660.56	1,962.47	2,264.39	2,717.27	3,170.15
Llanbadrig	£	920.58	1,074.01	1,227.44	1,380.87	1,687.73	1,994.58	2,301.44	2,761.73	3,222.02
Llanddyfnan	£	906.96	1,058.12	1,209.28	1,360.44	1,662.76	1,965.07	2,267.39	2,720.87	3,174.35
Llaneilian	£	908.70	1,060.15	1,211.60	1,363.05	1,665.95	1,968.84	2,271.74	2,726.09	3,180.44
Llanerch-y-medd	£	916.62	1,069.39	1,222.16	1,374.93	1,680.47	1,986.00	2,291.54	2,749.85	3,208.16
Llaneugrad	£	908.22	1,059.59	1,210.96	1,362.33	1,665.07	1,967.80	2,270.54	2,724.65	3,178.76
Llanfair Mathafarn Eithaf	£	913.80	1,066.10	1,218.40	1,370.70	1,675.30	1,979.89	2,284.49	2,741.39	3,198.29
Cylch y Garn	£	905.40	1,056.30	1,207.20	1,358.10	1,659.90	1,961.69	2,263.49	2,716.19	3,168.89
Mechell	£	905.70	1,056.65	1,207.60	1,358.55	1,660.45	1,962.34	2,264.24	2,717.09	3,169.94
Rhos-y-bol	£	904.86	1,055.67	1,206.48	1,357.29	1,658.91	1,960.52	2,262.14	2,714.57	3,167.00
Aberffraw	£	912.00	1,064.00	1,216.00	1,368.00	1,672.00	1,975.99	2,279.99	2,735.99	3,191.99
Bodedern	£	915.60	1,068.20	1,220.80	1,373.40	1,678.60	1,983.79	2,288.99	2,746.79	3,204.59
Bodffordd	£	910.92	1,062.74	1,214.56	1,366.38	1,670.02	1,973.65	2,277.29	2,732.75	3,188.21
Trearddur	£	912.60	1,064.70	1,216.80	1,368.90	1,673.10	1,977.29	2,281.49	2,737.79	3,194.09

		Treth y Cyngor fesul Band, fesul Ardal, sy'n cynnwys Cyngor Sir Ynys Môn ac elfennau/praeseptau Cyngor Cymuned/Tref								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Tref Alaw	£	910.62	1,062.39	1,214.16	1,365.93	1,669.47	1,973.00	2,276.54	2,731.85	3,187.16
Llanfachraeth	£	917.52	1,070.44	1,223.36	1,376.28	1,682.12	1,987.95	2,293.79	2,752.55	3,211.31
Llanfaelog	£	915.78	1,068.41	1,221.04	1,373.67	1,678.93	1,984.18	2,289.44	2,747.33	3,205.22
Llanfaethlu	£	907.92	1,059.24	1,210.56	1,361.88	1,664.52	1,967.15	2,269.79	2,723.75	3,177.71
Llanfair-yn-Neubwll	£	912.96	1,065.12	1,217.28	1,369.44	1,673.76	1,978.07	2,282.39	2,738.87	3,195.35
Y Fali	£	910.92	1,062.74	1,214.56	1,366.38	1,670.02	1,973.65	2,277.29	2,732.75	3,188.21
Bryngwran	£	916.02	1,068.69	1,221.36	1,374.03	1,679.37	1,984.70	2,290.04	2,748.05	3,206.06
Rhoscolyn	£	901.20	1,051.40	1,201.60	1,351.80	1,652.20	1,952.59	2,252.99	2,703.59	3,154.19
Trewalchmai	£	909.36	1,060.92	1,212.48	1,364.04	1,667.16	1,970.27	2,273.39	2,728.07	3,182.75

sef y symiau a geir trwy luosi'r symiau yn 8(e) a 8(f) uchod a'r rhif sydd, yn ôl y cyfrannau a nodir yn Adran 5(1) y Ddeddf, yn berthnasol i anheddau a restrir mewn band prisiau arbennig wedi'i rannu â'r rhif sydd yn ôl y cyfrannau hynny'n berthnasol i dai a restrir ym mand prisiau D, a bennir gan y Pwyllgor Gwaith, yn unol ag Adran 36(1) y Ddeddf, yn symiau sydd i'w hystyried ar gyfer y flwyddyn gyda golwg ar y categorïau o anheddau a restrir yn y gwahanol fandiau prisiau.

9. Y dylid nodi, ar gyfer y flwyddyn 2021/22, bod Comisiynydd Heddlu a Throseddau Gogledd Cymru wedi nodi'r symiau a ganlyn mewn praesept a roddwyd i'r Cyngor, yn unol ag Adran 40 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, ar gyfer pob un o'r categorïau o anheddau a ddangosir isod:-

Awdurdod Praeseptio

Bandiau Priso

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Comisiynydd Heddlu a Throseddau Gogledd Cymru	£	203.70	237.65	271.60	305.55	373.45	441.35	509.25	611.10	712.95

10. Wedi pennu'r cyfanswm ym mhob achos o'r symiau yn 8(ff) a 9 uchod, bod y Cyngor, yn unol ag Adran 30(2) Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, drwy hyn yn pennu'r symiau a ganlyn ar gyfer y dreth gyngor ar gyfer y flwyddyn 2021/22 ar gyfer pob categori o anheddau a ddangosir isod:-

		Treth y Cyngor fesul Band, fesul Ardal, sy'n cynnwys elfen Cyngor Sir Ynys Môn, Praeseptiau Cyngor Cymuned/Tref a Praesept Heddlu Gogledd Cymru								
		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Amlwch	£	1,141.62	1,331.89	1,522.16	1,712.43	2,092.97	2,473.51	2,854.05	3,424.86	3,995.67
Biwmares	£	1,116.18	1,302.21	1,488.24	1,674.27	2,046.33	2,418.39	2,790.45	3,348.54	3,906.63
Caergybi	£	1,200.06	1,400.07	1,600.08	1,800.09	2,200.11	2,600.13	3,000.15	3,600.18	4,200.21
Llangefni	£	1,158.60	1,351.70	1,544.80	1,737.90	2,124.10	2,510.30	2,896.50	3,475.80	4,055.10
Porthaethwy	£	1,140.30	1,330.35	1,520.40	1,710.45	2,090.55	2,470.65	2,850.75	3,420.90	3,991.05
Llanddaniel-fab	£	1,115.88	1,301.86	1,487.84	1,673.82	2,045.78	2,417.74	2,789.70	3,347.64	3,905.58
Llanddona	£	1,109.40	1,294.30	1,479.20	1,664.10	2,033.90	2,403.70	2,773.50	3,328.20	3,882.90
Cwm Cadnant	£	1,116.06	1,302.07	1,488.08	1,674.09	2,046.11	2,418.13	2,790.15	3,348.18	3,906.21

Llanfair Pwllgwyngyll	£	1,125.96	1,313.62	1,501.28	1,688.94	2,064.26	2,439.58	2,814.90	3,377.88	3,940.86
Llanfihangel Ysgeifiog	£	1,117.26	1,303.47	1,489.68	1,675.89	2,048.31	2,420.73	2,793.15	3,351.78	3,910.41
Bodorgan	£	1,114.26	1,299.97	1,485.68	1,671.39	2,042.81	2,414.23	2,785.65	3,342.78	3,899.91
Llangoes	£	1,112.76	1,298.22	1,483.68	1,669.14	2,040.06	2,410.98	2,781.90	3,338.28	3,894.66
Llangristiolus a Cherrig Ceinwen	£	1,105.92	1,290.24	1,474.56	1,658.88	2,027.52	2,396.16	2,764.80	3,317.76	3,870.72
Llanidan	£	1,119.18	1,305.71	1,492.24	1,678.77	2,051.83	2,424.89	2,797.95	3,357.54	3,917.13
Rhosyr	£	1,113.48	1,299.06	1,484.64	1,670.22	2,041.38	2,412.54	2,783.70	3,340.44	3,897.18
Penmynydd	£	1,119.06	1,305.57	1,492.08	1,678.59	2,051.61	2,424.63	2,797.65	3,357.18	3,916.71
Pentraeth	£	1,112.40	1,297.80	1,483.20	1,668.60	2,039.40	2,410.20	2,781.00	3,337.20	3,893.40
Moelfre	£	1,109.46	1,294.37	1,479.28	1,664.19	2,034.01	2,403.83	2,773.65	3,328.38	3,883.11
Llanbadrig	£	1,124.28	1,311.66	1,499.04	1,686.42	2,061.18	2,435.94	2,810.70	3,372.84	3,934.98
Llanddyfnan	£	1,110.66	1,295.77	1,480.88	1,665.99	2,036.21	2,406.43	2,776.65	3,331.98	3,887.31
Llaneilian	£	1,112.40	1,297.80	1,483.20	1,668.60	2,039.40	2,410.20	2,781.00	3,337.20	3,893.40
Llanerch-y-medd	£	1,120.32	1,307.04	1,493.76	1,680.48	2,053.92	2,427.36	2,800.80	3,360.96	3,921.12
Llaneugrad	£	1,111.92	1,297.24	1,482.56	1,667.88	2,038.52	2,409.16	2,779.80	3,335.76	3,891.72
Llanfair Mathafarn Eithaf	£	1,117.50	1,303.75	1,490.00	1,676.25	2,048.75	2,421.25	2,793.75	3,352.50	3,911.25
Cylch y Garn	£	1,109.10	1,293.95	1,478.80	1,663.65	2,033.35	2,403.05	2,772.75	3,327.30	3,881.85
Mechell	£	1,109.40	1,294.30	1,479.20	1,664.10	2,033.90	2,403.70	2,773.50	3,328.20	3,882.90
Rhos-y-bol	£	1,108.56	1,293.32	1,478.08	1,662.84	2,032.36	2,401.88	2,771.40	3,325.68	3,879.96
Aberffraw	£	1,115.70	1,301.65	1,487.60	1,673.55	2,045.45	2,417.35	2,789.25	3,347.10	3,904.95
Bodedern	£	1,119.30	1,305.85	1,492.40	1,678.95	2,052.05	2,425.15	2,798.25	3,357.90	3,917.55
Bodffordd	£	1,114.62	1,300.39	1,486.16	1,671.93	2,043.47	2,415.01	2,786.55	3,343.86	3,901.17
Trearddur	£	1,116.30	1,302.35	1,488.40	1,674.45	2,046.55	2,418.65	2,790.75	3,348.90	3,907.05
Tref Alaw	£	1,114.32	1,300.04	1,485.76	1,671.48	2,042.92	2,414.36	2,785.80	3,342.96	3,900.12
Llanfachraeth	£	1,121.22	1,308.09	1,494.96	1,681.83	2,055.57	2,429.31	2,803.05	3,363.66	3,924.27
Llanfaelog	£	1,119.48	1,306.06	1,492.64	1,679.22	2,052.38	2,425.54	2,798.70	3,358.44	3,918.18
Llanfaethlu	£	1,111.62	1,296.89	1,482.16	1,667.43	2,037.97	2,408.51	2,779.05	3,334.86	3,890.67
Llanfair-yn-Neubwll	£	1,116.66	1,302.77	1,488.88	1,674.99	2,047.21	2,419.43	2,791.65	3,349.98	3,908.31
Y Fali	£	1,114.62	1,300.39	1,486.16	1,671.93	2,043.47	2,415.01	2,786.55	3,343.86	3,901.17
Bryngwran	£	1,119.72	1,306.34	1,492.96	1,679.58	2,052.82	2,426.06	2,799.30	3,359.16	3,919.02
Rhoscolyn	£	1,104.90	1,289.05	1,473.20	1,657.35	2,025.65	2,393.95	2,762.25	3,314.70	3,867.15
Trewalchmai	£	1,113.06	1,298.57	1,484.08	1,669.59	2,040.61	2,411.63	2,782.65	3,339.18	3,895.71

11. AELOD LLEYG NEWYDD AR Y PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Archwilio a Risg fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu ar 9 Chwefror 2021 i'w gymeradwyo gan y Cyngor.

PENDERFYNWYD diwygio cyfansoddiad y Cyngor er mwyn lleihau nifer yr aelodau lleyg angenrheidiol ar y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu o ddau aelod lleyg i un tan y bydd darpariaethau'r ddeddfwriaeth newydd yn dod i rym.

12. DEDDF LLYWODRAETH LEOL AC ETHOLIADAU (CYMRU) 2021

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro i'w gymeradwyo gan y Cyngor.

Dywedodd Deilydd Portffolio Busnes Corfforaethol fod Bil Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) wedi'i basio gan y Senedd ar 18 Tachwedd 2020 a'i fod wedi cael Cydsyniad Brenhinol ar 20 Ionawr 2021. Roedd y Bil yn un o ddim ond dau Fil yn rhaglen ddeddfwriaethol Llywodraeth Cymru i barhau yn ystod pandemig Covid-19. Rhoddwyd blaenoriaeth i'r Bil o ystyried yr amserlen y mae'n rhaid cadw ati i gyflwyno diwygiadau etholiadol arfaethedig mewn pryd ar gyfer etholiadau lleol 2022. Dywedodd fod y Ddeddf yn un sylweddol a'i bod yn cynnwys amryw o bynciau, o ddiwygio etholiadol, cyfranogiad y cyhoedd, llywodraethu a pherfformiad, hyd at weithio rhanbarthol. Mae'r Ddeddf yn cyflwyno:-

- Newidiadau i drefniadau etholiadol ar gyfer llywodraeth leol;
- Cyflwyno pŵer cymhwysedd cyffredinol (gall cynghorau wneud unrhyw beth i hyrwyddo eu hagenda ar yr amod nad yw'r camau gweithredu wedi'u gwahardd yn gyfreithiol);
- Diwygio cyfranogiad y cyhoedd mewn llywodraeth leol;
- Newidiadau ynghylch llywodraethu ac arweinyddiaeth ddemocrataidd;
- Cydweithio;
- Diwygio'r drefn perfformiad a llywodraethu;
- Pwerau i hwyluso uno prif gynghorau yn wirfoddol.

Dywedodd hefyd y gofynnir i'r Cyngor gymeradwyo'r Cynllun Gweithredu sydd ynghlwm wrth yr adroddiad er mwyn sicrhau bod y Cyngor yn cydymffurfio â Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 o fewn yr amserlen.

Codwyd cwestiynau ynghylch swyddogaeth y Cydbwyllgorau Corfforaethol a'r adnoddau ariannol y disgwylir i'r Awdurdod eu cyfrannu. Mewn ymateb, dywedodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Adran 151 fod 4 Cydbwyllgor Corfforaethol yng Nghymru gyda Chyngor Sir Ynys Môn yn rhan o Gydbwyllgor Corfforaethol Gogledd Cymru; sy'n debyg i strwythur Cyngor Sir Rhanbarthol. Bydd cyllid Llywodraeth Cymru ar gael i helpu sefydlu Cydbwyllgorau Corfforaethol drwy CLILC, ond mae'n ansicr ynghylch faint o arian a ddisgwylir. Nododd y bydd yr UDA yn cyfarfod i drafod gofynion CLILC i helpu i sefydlu'r Cydbwyllgorau Corfforaethol. Disgwylir i bob Cyngor Sir gyfrannu at gyllideb sefydlu'r Cydbwyllgorau Corfforaethol o 2022. Mae'r Ddeddf yn datgan y gall y Cydbwyllgorau Corfforaethol benderfynu ar y gyllideb y bydd ei hangen arnynt i gydymffurfio â'r gofynion statudol yn y Ddeddf a bydd yn rhaid i'r awdurdodau lleol ariannu'r gyllideb sy'n ofynnol gan y corff sefydledig. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymestyn dyddiad cyfarfod cyntaf y Cydbwyllgor Corfforaethol o fis Medi 2021 i ddiwedd mis Mehefin 2022. Dywedodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro ymhellach mai Cyfrifoldeb Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru yn y cyfamser fydd creu fframwaith o fewn y Ddeddf i drosglwyddo Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i'r Cydbwyllgorau Corfforaethol a chynnwys dyletswydd statudol y Cynllun Rheoli Traffig Rhanbarthol a'r Cynllun Datblygu Strategol.

Mynegodd y Cynghorydd A M Jones y bydd hyn yn creu corff isranbarthol a fydd yn gofyn am adnoddau ariannol a phwerau deddfwriaethol gan llywodraeth leol.

Dywedodd Arweinydd y Cyngor bod trafodaethau helaeth wedi'u cynnal gyda Llywodraeth Cymru a CLILC ynglŷn â'r mater hwn a bod gwrthwynebiadau wedi'u lleisio ynglŷn â chreu

corff o'r fath. Nododd ei bod yn ofynnol i'r Cyngor gymeradwyo'r Cynllun Gweithredu sydd ynghlwm wrth yr adroddiad er mwyn caniatáu i'r Swyddogion drafod yn fanwl ofyniad y Ddeddf er mwyn sicrhau'r canlyniad gorau posibl i drigolion yr Ynys.

PENDERFYNWYD :-

- **Derbyn yr adroddiad a chymeradwyo'r Cynllun Gweithredu sydd ynddo;**
- **Bod adroddiadau pellach sy'n manylu ar gynnydd yn erbyn y Cynllun Gweithredu yn cael eu monitro gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth.**

Bu i'r Cyngorydd Alun Mummery ymatal rhag pleidleisio.

13. DATGANIAD POLISI TÂL 2021

Cyflwynwyd adroddiad Pennaeth Proffesiwn – Adnoddau Dynol i'r Cyngor gan Ddeilydd Portffolio Busnes Corfforaethol.

PENDERFYNWYD cymeradwyo Datganiad Polisi Tâl y Cyngor ar gyfer 2021

14. CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL

Cyflwynwyd – adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Democraidd i'r Cyngor gan Arweinydd y Cyngor.

PENDERFYNWYD:-

- **Bod y Cyngor yn cadarnhau trefniadau cydbwysedd gwleidyddol a nifer y seddau a roddir i bob un o'r Grwpiau fel y nodir yn y matrices yn unol â Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989;**
- **Bod Arweinyddion Grwpiau i roi gwybod cyn gynted â phosibl i'r Pennaeth Gwasanaethau Democraidd am newidiadau i Aelodaeth Grwpiau ar Bwyllgorau.**

Daeth y cyfarfod i ben am 4.45 o'r gloch

**Y CYNGHORYDD MARGARET M ROBERTS
CADEIRYDD**